

LAKIALOITE 183/2006 vp

Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tuloverolain mukaan verovelvollinen on oikeutettu kotitalousvähennykseen asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyöstä. Kunnossapidon ja perusparannustyön kotitalousvähennyksen määrää tulisi nostaa samalle tasolle muiden kotitalousvähennykseen oikeuttavien kulujen kanssa. Kotitalousvähennys on osoittautunut merkittäväksi harmaan talouden vähentäjäksi, ja määrää kasvattamalla päästäisiin vielä paljon parempiin tuloksiin.

Kotitalouksien teettämistä remonttitöistä valtaosa on tehty pimeästi varsinkin ennen kotitalousvähennyksen käyttöönottoa. Tämä on johtunut kahdesta syystä. Kotitaloudet ovat toisaalta halunneet tietoisesti päästä mahdollisimman vähillä kuluilla, tai sitten ne eivät ole löytäneet yritystä tai työntekijää, joka tulisi tekemään työn verolliseen hintaan.

Kotitalousvähennys on vähentänyt pimeän työn määrää. Kuitenkin sen osuus on edelleenkin merkittävä. Kotitalousvähennyksen määrää nostamalla työn teettäminen verollisena muuttuisi vielä nykyistä houkuttelevammaksi sekä kuluttajan että työtä tekevien yritysten ja työntekijöiden näkökulmasta. Muutos perustuisi sekä tietoisuuteen siitä, että etu on noussut, että tosiasialliseen kannattavuuteen. Vaikka vähennyksen määrää nostettaisiin, kasvaisivat valtion veroina saamat tulot enemmän kaikkien niiden urakoiden osalta, jotka saataisiin toimenpiteellä vedettyä pimeältä puolelta verolliselle puolelle. Myös työntekijän eläkekertymä jää alemmaksi ja sitä kautta hänen toimeentulonsa eläkeiän koittaessa vaikeutuu ja mahdollisesti aiheuttaa

yhteiskunnan tuen tarvetta, jos työ on tehty pimeästi.

Tuloverolain viimeisimmässä muutoksessa kotitalousvähennyksen määrää nostettiin hoivapalveluiden osalta. Kotitalousvähennyksellä pyritään siihen, että nyt tehtävä pimeä työ saataisiin teetettyä verollisena. Työllisyystilannetta tarkasteltaessa on otettava huomioon sekä alueelliset erot että rakennusalan tyypilliset kausivaihtelut. Kotitalousvähennystä nostamalla voitaisiin tasata kausivaihteluita. Kotitalousvähennys kohdistuu suurelta osin työhön, jota voidaan tehdä myös talviaikaan. Silloin myös muuhun kuin kuluttajatoimintaan keskittyneillä yrityksillä on resursseja vapaana ja näitä voitaisiin käyttää kuluttajien hyväksi, mikäli kulkurakenne olisi sellainen, että rehellisillä hinnoilla voisi kilpailussa pärjätä.

Kotitaloudet koetaan nykyisin entistä merkittävämmäksi työllistäjäsektoriksi. Toimenpiteitä, joilla pyritään rajoittamaan pimeän työn tekemistä ammattirakentamisessa (kuvalliset henkilötunnisteet), ei ulotettu kotitalouksien teettämään työhön. Kotitalouksien verovähennyksen laajentamisella tätä asiaa voidaan hoitaa positiivisella tavalla.

Kotitalousvähennys on nyt jo muuttanut yrityskenttää siten, että on olemassa joitakin yrityksiä, jotka ovat keskittyneet kotitalouksien teettämisiin töihin. Näiden yritysten määrää tulisi lisätä, ja kotitalousvähennyksen määrän nostaminen olisi näkemykseni mukaan varma viesti yrityksille siitä, että kuluttajasektoriin kannattaa panostaa ja että siellä voi menestyä myös re-

hellisellä työllä. Vähennysoikeuden rajaaminen rekisteröityihin yrityksiin ohjaa kuluttajia pitkäjänteisesti toimiviin yrityksiin eli niihin, jotka vastaavat tekemisistään.

Kuluttajien on luonnollisesti itsekin kannettava vastuunsa siitä, että työt teetetään rehellisesti. Kuluttajat eivät kuitenkaan aina ymmärrä pimeän työn teettämiseen liittyviä riskejä. Pimeän urakkahinnan maksaminen ennakkoperintärekisteriin kuulumattomalle yritykselle tai työntekijälle voi johtaa kuluttajan omaan verovastuuseen suorittamattomasta ennakonpidätyksestä. Sopimuksia ei tehdä kirjallisesti, joten kulutta-

jansuojalain vastuusäännöksiin voi olla vaikea vedota, jos työ epäonnistuu tai jää tekemättä. Pimeän työn teettämiseen liittyy aina myös työturvallisuusriski ja siihen liittyvät vastuut, jotka voivat tulla myös kuluttajan vastattaviksi. Siksi kunnossapito- ja perusparannustyön enimmäismäärää koskevan rajoituksen tulee olla sama kuin yleensäkin kotitalousvähennyksen määrä eli 2 300 euroa vuodessa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1128/2005, seuraavasti:

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossa-

pito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 300 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007.

Helsingissä 1 päivänä helmikuuta 2007

Lauri Oinonen /kesk